

ERRATA k diplomové práci – Rusko a zamrzlé konflikty - geoeconomická analýza. Případ Podněstří a Abcházie

Všechna errata v této části budou odkazovat na číslování stránek v odevzdaném dokumentu, kde první titulní strana je 1 a poslední strana zdrojů je 81.

V celém textu práce by na základě doporučení pana vedoucího **neměly** být ztučněná slova či věty. Názvy děl (viz níže) a přímé citace ale **mají zůstat** v kurzívě.

Jedná se například o tyto pasáže:

Str. 13

- **Výběr autorů, jejich děl i geoeconomických modelů a metod bude vycházet z realismu.**
- Při popisu ruské zahraniční politiky budou využita díla a sborníky odborníků na ruskou zahraniční politiku Rogerta E. Kaneta a Andreje Tsygankova, při popisu situace v Moldavsku/Podněstří a Gruzii/Abcházii během posledních třiceti let bude spoléhat na studie, analýzy a zprávy **teritoriálních expertů**, především z **Jamestown Foundation**, kteří mají dle zkušeností autora práce o post-sovětském prostoru unikátní povědomí a expertízu.

Str. 14

- Nabízelo by se práci rozvinout do současnosti (**do roku 2023**),....
- ...bývalého Sovětského svazu, jakožto **kolbišti** ruské neoimperiální politiky a pozornost bude především věnována situaci...

Str. 27

- Rusko užívá „jakýchkoliv prostředků, které mu mohou posloužit“, následující ale stojí za zvláštní zmínku, zároveň stojí trochu stranou – jedná se o **povolení pracovní migrace do Ruska a korupci**.

nebo

Str. 18

Bylo:

- Autoři **Scholvin a Wigell** popisují, že pojem geoeconomika, navzdory jeho intuitivnímu chápání, není ještě zcela ustálen, proto kromě jeho oddělení od pojmu geopolitika a geostrategie, doporučují i jeho rozdělení na geoeconomiku jako **strategii** a jako **analýzu (2018, s. 73-74)**. Pod **strategií** si představují „zahraniční politiku, která odkazuje na využití ekonomických prostředků moci státy pro dosažení strategických cílů“, **analytický konstrukt** podle nich „odkazuje k realismu v mezinárodních vztazích,

ale zároveň k němu přidává i geografický rozměr, který je zahraniční politice a mezinárodním vztahům vlastní“ (Ibid, s. 74). Geoekonomika, jako analýza, se tedy zajímá o zdroje ekonomické moci států a zkoumá, jak tyto ekonomické nástroje slouží státu či velmoci k ovládnutí nějakého území, nebo sféry vlivu, když se chce stát regionálním hegemonem, například.

Má být:

- Autoři Scholvin a Wigell popisují, že pojem geoekonomika, navzdory jeho intuitivnímu chápání, není ještě zcela ustálen, proto kromě jeho oddělení od pojmu geopolitika a geostrategie, doporučují i jeho rozdělení na geoekonomiku jako strategii a jako analýzu (2018, s. 73-74). Pod strategií si představují „zahraniční politiku, která odkazuje na využití ekonomických prostředků moci států pro dosažení strategických cílů“, analytický konstrukt podle nich „odkazuje k realismu v mezinárodních vztazích, ale zároveň k němu přidává i geografický rozměr, který je zahraniční politice a mezinárodním vztahům vlastní“ (Ibid, s. 74). Geoekonomika, jako analýza, se tedy zajímá o zdroje ekonomické moci států a zkoumá, jak tyto ekonomické nástroje slouží státu či velmoci k ovládnutí nějakého území, nebo sféry vlivu, když se chce stát regionálním hegemonem, například.

Nejedná se ale o názvy „kapitolek“, kterými začínají odstavce na stranách 21 a 22 (Typy regionálních geoekonomických strategií), nebo na stranách 23, 24 a 25 (Geoekonomické nástroje – obecně), nebo na stranách 26 a 27 (Nástroje definované autorem), či na stranách 70, 71 a 72 (Shrnutí)

Jedná se například o toto:

Str. 21

Bylo:

- **Neo-imperialistický** přístup se snaží vytvořit *neformální říši* – systém na něm závislých států, které pomocí ekonomických nástrojů ovládá a kontroluje. Dle autorů jsou potom použité tyto ekonomické postupy: **síla** (sankce – ekonomické embargo, finanční blokáda, tyto nástroje jsou skutečně použité), **nátlak** (vytvoření hrozby, která je reálná, ale neuskuteční se, například vypnutí dodávek plynu,ropy),**vyčlenění** (daný stát je natolik slabý, že s ním lze jednoduše manipulovat jak je libo, takový stát je de facto vazalem – například používají tamní banky k praní peněz), nebo **korupce** (úplatky, odměny a další způsoby, jakými si získat poddajnost státu – především jeho elit).

Má být:

- **Neo-imperialistický** přístup se snaží vytvořit *neformální říši* – systém na něm závislých států, které pomocí ekonomických nástrojů ovládá a kontroluje. Dle autorů jsou potom použité tyto ekonomické postupy: síla (sankce – ekonomické embargo, finanční blokáda, tyto nástroje jsou skutečně použité), nátlak (vytvoření hrozby, která je reálná, ale neuskuteční se, například vypnutí dodávek plynu,ropy),vyčlenění (daný stát je natolik slabý, že s ním lze jednoduše manipulovat jak je libo, takový stát je de facto vazalem – například používají tamní banky k praní peněz), nebo korupce (úplatky, odměny a další způsoby, jakými si získat poddajnost státu – především jeho elit).

Ale

Str. 72

Bylo:

- **Úvodem jsme si položili otázku**, zdali lze doložit neo-imperialistickou geoeconomickou strategii a chování Ruska na případech zamrzlých konfliktů, tedy de-facto států a jejich mateřských zemí, které Rusko využívá pro udržení vlivu v post-sovětském prostoru?

Má být:

- Úvodem jsme si položili otázku, zdali lze doložit neo-imperialistickou geoeconomickou strategii a chování Ruska na případech zamrzlých konfliktů, tedy de-facto států a jejich mateřských zemí, které Rusko využívá pro udržení vlivu v post-sovětském prostoru?

Dále by v celé práci **neměly** být ztučněné citace v textu a jména autorů, nebo knih. Použití kurzívy u názvu děl ale **zůstává**.

Jedná se například o tyto pasáže:

Str. 16

Bylo:

- **Braz Baracuchy** ve své práci „*Geo-economics as a Dimension of Grand Strategy*“ dodává, že pojem geoeconomika a jeho používání je staršího data, než Luttwakův článek z roku 1990, a v rámci akademické a expertní obce s ním různě pracovalo a chápalo jej řada autorů, které Baracuchy dělí do celkem čtyř generací (2019, s. 20).

Má být:

- Braz Baracuchy ve své práci „*Geo-economics as a Dimension of Grand Strategy*“ dodává, že pojem geoeconomika a jeho používání je staršího data, než Luttwakův článek z roku 1990, a v rámci akademické a expertní obce s ním různě pracovalo a chápalo jej řada autorů, které Baracuchy dělí do celkem čtyř generací (2019, s. 20).

Str. 23

Bylo:

- Autoři knihy *War by Other Means: Geoeconomics and Statecraft* Robert D. Blackwill a Jennifer M. Harris definují ve své stěžejní knize tyto nástroje a na příkladech jejich

Má být:

- Autoři knihy *War by Other Means: Geoeconomics and Statecraft* Robert D. Blackwill a Jennifer M. Harris definují ve své stěžejní knize tyto nástroje a na příkladech jejich

Nebo

Bylo

- **Energetické bezpečnosti (energy security)** se věnuje pozornost minimálně od ropného šoku v roce 1973, kdy Arabové v solidaritě s Palestinci potrestali Západ za jeho podporu Izraele a utnuli vývoz ropy. Tento pojem má mnoho definic a pro přiblížení jeho významu lze použít text Aliaksandra Novikaua - **Conceptualizing and Redefining Energy Security: A Comprehensive Review z roku 2021**. Tam Novikau odkazuje na Daniela Yergina, který se zaměřuje na dostupnost (fyzickou i cenovou) energií, dále na Douglase R. Bohiho a Michaela A. Tomana, kteří ji definují takto: „*energetická bezpečnost se vztahuje ke ztrátě ekonomického blahobytu, ke které může dojít v důsledku změny ceny nebo dostupnosti energie*“, a Scott Victor Valentine takto: „*souhrnná schopnost uspokojit poptávku po energii prostřednictvím existujících zdrojů dodávek*“, což by se dalo shrnout tak, že se obě definice zaměřují především na soci-ekonomickou rovinu problematiky. A proto je pro tuto práci lepší definice energetické bezpečnosti, „*jako schopnost ekonomiky zaručit dostupnost dodávek energetických zdrojů udržitelným a včasným způsobem, přičemž cena energie je na úrovni, která nebude mít nepříznivý vliv na ekonomickou výkonnost ekonomiky*“, jejímž autorem je **Asia Pacific Energy Research Center (APEREC)**. Tato definice je lepší, protože v post-sovětském regionu sice zdroje jsou, ale Rusko je neumí nebo nechce doručit včas, eventuelně za přijatelných podmínek pro dané státy a jejich hospodářství, a tím si Rusko z neschopnosti některých zemí zajistit přísun energií dělá svoji výhodu, **svoji energetickou zbraň (Ren 2020)**.

Má být

- Energetické bezpečnosti (energy security) se věnuje pozornost minimálně od ropného šoku v roce 1973, kdy Arabové v solidaritě s Palestinci potrestali Západ za jeho podporu Izraele a utnuli vývoz ropy. Tento pojem má mnoho definic a pro přiblížení jeho významu lze použít text Aliaksandra Novikaua - *Conceptualizing and Redefining Energy Security: A Comprehensive Review z roku 2021*. Tam Novikau odkazuje na Daniela Yergina, který se zaměřuje na dostupnost (fyzickou i cenovou) energií, dále na Douglase R. Bohiho a Michaela A. Tomana, kteří ji definují takto: „*energetická bezpečnost se vztahuje ke ztrátě ekonomického blahobytu, ke které může dojít v důsledku změny ceny nebo dostupnosti energie*“, a Scott Victor Valentine takto: „*souhrnná schopnost uspokojit poptávku po energii prostřednictvím existujících zdrojů dodávek*“, což by se dalo shrnout tak, že se obě definice zaměřují především na soci-ekonomickou rovinu problematiky. A proto je pro tuto práci lepší definice energetické bezpečnosti, „*jako schopnost ekonomiky zaručit dostupnost dodávek energetických zdrojů udržitelným a včasným způsobem, přičemž cena energie je na úrovni, která nebude mít nepříznivý vliv na ekonomickou výkonnost ekonomiky*“, jejímž autorem je **Asia Pacific Energy Research Center (APEREC)**. Tato definice je lepší, protože v post-sovětském regionu sice zdroje jsou, ale Rusko je neumí nebo nechce doručit včas, eventuelně za přijatelných podmínek pro dané státy a jejich hospodářství, a tím si Rusko z neschopnosti některých zemí zajistit přísun energií dělá svoji výhodu, **svoji energetickou zbraň (Ren 2020)**.

Bylo:

- Podle Andreje Tsygankova se Rusko také snaží používat nástrojů měkké síly, jak ji definoval Nye, v článku „*If not by Tanks, Then by Banks? The role of Soft Power in Putin's Foreign Policy*“ z roku 2006 se zaměřuje na ruské využití etnických, kulturních, sociálních a ekonomických vazeb, které Rusku v okolních zemích historicky zůstaly jako dědictví carské a sovětské nadvlády (Tsygankov 2006).

Má být:

- Podle Andreje Tsygankova se Rusko také snaží používat nástrojů měkké síly, jak ji definoval Nye, v článku „*If not by Tanks, Then by Banks? The role of Soft Power in Putin's Foreign Policy*“ z roku 2006 se zaměřuje na ruské využití etnických, kulturních, sociálních a ekonomických vazeb, které Rusku v okolních zemích historicky zůstaly jako dědictví carské a sovětské nadvlády (Tsygankov 2006).

Stejně tak v celém textu citace v textu **nemají** být velkými písmeny (název autora velkými písmeny), u zkratk institucí ale velká písmena v celém slově **zůstávají** (např: Str. 28 - (Riegl – ÚMV 2012); Str. 53 – (EIB 2017))

Jedná se například o toto:

Str. 43

- (JAMESTOWN 2001) → (Jamestown 2001)

Str. 67

- (MENABDE 2019) → (Menabde 2019)

V práci vzniklo místy pár překlepů a chyb, které v textu být **nemají** a opravené mají vypadat takto:

Str. 14 ... pracujícím s daty Světové banky, ovšem pouze do poloviny 90. let... → ... pracujícím s daty Světové banky, ovšem pouze od poloviny 90. let...

Str. 17 ... hromadit kapitál, tedy zlato) ... → ...hromadit kapitál, tedy zlato) ...

Str. 22 ...(impact-likelihood-cost/risk matrika)... → ...(impact-likelihood-cost/risk metrika)...

Str. 25 ... Indonésie/ 21 % ... → ... Indonésie 21 % ...

Str. 33 ... i kvůli hrozbě tzv. barevných revolucí, které ... → ... i kvůli hrozbě tzv. *barevných revolucí*, které ...

Str. 34 ... mezi lety 2005 až 2018 1, 6 bilionu USD ... → ... mezi lety 2005 až 2018 1,6 bilionu USD ...

Str. 35 ... 2022, Popescu 2003)) → ... 2022; Popescu 2003)

Str. 36 ... dotuje sociální systém (v Podněstří je více důchodců ... → ... dotuje sociální systém.
V Podněstří je více důchodců ...

Str. 39 Plyn totiž musel Kišiněv nakupovat od společnosti Tiraspol, která ale za něj sama Gazpromu neplatila a jeho dluhy byly psány na Kišiněv. Ke konci roku 2018 tento dluh činil 6,4 miliardy USD, což odpovídalo 54 % moldavského HDP. (**Tajchman 2020, s. 30**). Je dobré poznamenat, že dlouhodobě se vlastní Moldavsko podílelo jen asi jednou třetinou na celkové spotřebě (a logicky tedy i ceně) plynu. (**Tajchman 2020, s. 30**). ... → Plyn totiž musel Kišiněv nakupovat od společnosti Tiraspol, která ale za něj sama Gazpromu neplatila a jeho dluhy byly psány na Kišiněv. Ke konci roku 2018 tento dluh činil 6,4 miliardy USD, což odpovídalo 54 % moldavského HDP. (**Tajchman 2020, s. 30**). Je dobré poznamenat, že dlouhodobě se vlastní Moldavsko podílelo jen asi jednou třetinou na celkové spotřebě (a logicky tedy i ceně) plynu. (**Ibid**). ...

Str. 39 (IEA – Interantional Energy Agency 2022) → (IEA – International Energy Agency 2022)

Str. 46 ... Ani tak se nejedná o zanedbatelné úpložky, zvláště pak ... → ... Ani tak se nejedná o zanedbatelné položky, zvláště pak ...

Str. 49 ... Moskva 100 milionů USD na dotaci potravin a dále dotuje sociální systém. (V Podněstří je více důchodců než pracujících), eventuelně peníze na stabilizaci měny ... → ... Moskva 100 milionů USD na dotaci potravin a dále dotuje sociální systém (v Podněstří je více důchodců než pracujících), eventuálně peníze na stabilizaci měny ...

Str. 50 ... a pro-ruská podnikatel ... → ... a pro-ruský podnikatel ...

Str. 52 ... (Boehm2014) → ... (Boehm 2014)

Str. 53 ... Podle expertů by vzhledem k velikosti moldavského dluhu (1, 9 miliardy USD) ... → ... Podle expertů by vzhledem k velikosti moldavského dluhu (1,9 miliardy USD) ...

Str. 54 ... ekonomikou (k roku 2009 údajně až 53 % HDP (Baar, Baarová 2017, s. 270) → ... ekonomikou (k roku 2009 údajně až 53 % HDP) (Baar, Baarová 2017, s. 270)

Str. 57 ... RAO UES (United Energy System of Russia) → ... RAO UES (United Energy System of Russia)

Str. 58 ... Jak je vidět z dat (**viz příloha „Where does Georgia Import Petroleum Gas from? (1996-2021)“**, **přejato z OEC.world**), ... → ... Jak je vidět z dat (OEC 2023), ...

Str. 58 Nicméně kvůli gruzínskou strategickou polohu, která ... → Nicméně kvůli gruzínské strategické poloze, která ...

Str. 58 ... i když k roku 2014 se opět zvyšuje podíl ruské ropy ... → ... i když od roku 2014 se opět zvyšuje podíl ruské ropy ...

Str. 68 USA ji podporovali ji 1 miliardou ... → USA ji podporovali 1 miliardou ...

A v celém textu **má být** v citacích namísto jména autora (Kamil) Calus napsáno správně (Kamil) Caľus.

A jméno třetího gruzínského prezidenta by mělo být jednotně v české formě Michail Saakašvili.

V textu se místy **posunuly** odstavce vinou finálního formátování, což nebyl záměr. Členění odstavců tak má být vcelku logické.

Například na straně 25:

Bylo:

- K tomu využívá zamrzlé konflikty, kvazi-státy a separatistická území, skrze které tlačí na jejich mateřské státy a zároveň ekonomicky tlačí a oslabuje tyto státy, aby s problémem těchto území, nebyly schopny nic udělat.
Pro připomenutí Wigell u tohoto typu chování a politiky považuje za důležité nástroje tyto:

síla (sankce – ekonomické embargo, finanční blokáda, tyto nástroje jsou skutečně použité), **nátlak** (vytvoření hrozby, která je reálná, ale neuskuteční se, například vypnutí dodávek plynu, ropy), vyčlenění (daný stát je natolik slabý, že s ním lze jednoduše manipulovat jak je libo, takový stát je de facto vazalem – například používají tamní banky k praní peněz), nebo **korupce** (úplatky, odměny a další způsoby, jakými si získat poddajnost státu – především jeho elit).

Má být:

- K tomu využívá zamrzlé konflikty, kvazi-státy a separatistická území, skrze které tlačí na jejich mateřské státy a zároveň ekonomicky tlačí a oslabuje tyto státy, aby s problémem těchto území, nebyly schopny nic udělat.

Pro připomenutí Wigell u tohoto typu chování a politiky považuje za důležité nástroje tyto: síla (sankce – ekonomické embargo, finanční blokáda, tyto nástroje jsou skutečně použité), nátlak (vytvoření hrozby, která je reálná, ale neuskuteční se, například vypnutí dodávek plynu, ropy), vyčlenění (daný stát je natolik slabý, že s ním lze jednoduše manipulovat jak je libo, takový stát je de facto vazalem – například používají tamní banky k praní peněz), nebo korupce (úplatky, odměny a další způsoby, jakými si získat poddajnost státu – především jeho elit).

Na straně 11 má být správně tento text:

Vzhledem ke stále intenzivnějším snahám Moskvy o získání vlivu a posic, jaké měla na mezinárodní scéně v dobách SSSR, kdy byl svět rozdělen na dva bloky a sféry vlivu byly víceméně jasné a druhou stranou (víceméně) respektované, je potřebné rozkrýt, jakých strategií, jakých triků dnešní Rusko používá. Na prvním místě to přitom, možná překvapivě, není vojenská síla, ale ekonomika, přesněji geoeconomika – strategie, jež Rusku umožňuje využít jeho obrovských nerostných surovin, především potom ropy a zemního plynu, centrální pozice v eurasijské energetické soustavě, kterou se snaží pevně udržet, nebo dominantní obchodní

postavení vůči okolním zemím. Rusko vědomě využívá těchto zdrojů a převahy, aby si vynutilo či koupilo poslušnost a kontrolu ve svém blízkém sousedství, jak lze vidět na případech jak vazalských území Podněstří a Abcházie, tak jejich „suverénních“ mateřských států Moldavska a Gruzie. Tato práce tvrdí, že Rusko se snaží vybudovat sféru vlivu a kontroly pomocí ekonomických nástrojů a že toto chování nese známky imperialismu. To práce zkoumá na případu zamrzlých konfliktů, kdy chce ukázat, že to není jen vojenská přítomnost ruských vojáků, ale i ekonomická kontrola těchto území, která pomáhá projektovat ruskou moc do mateřských zemí a do regionu. Zároveň se také ptá, jaké z geoekonomických nástrojů jsou dnešním Ruskem využívány nejvíce, či s největším úspěchem.

Na straně 38 nemá být tento text:

„Moldavsko bylo součástí SSSR, nicméně historicky mělo silné vazby k sousednímu Rumunsku, kdy historicky a mezi válkami bylo jeho součástí a moldavský jazyk je tomu rumunskému velice podobný. Podněstří naopak mělo silnou sovětskou identitu a etnicky bylo toto území také více heterogenní s početnými skupinami Rusů a Ukrajinců, ale nebylo administrativně samostatnou jednotkou. (Ciobanu 2021)

Po rozpadu se toto území z obav o „rumunizaci“ Moldavska chtělo osamostatnit, čímž začala občanská válka. Ta díky přítomnosti sovětské 14. armády, která se fakticky přidala na stranu separatistů, dopadla rozdělením Moldavska na dvě části, přičemž ruská armáda, která je trvale dislokovaná v Podněstří, garantovala podmínky příměří a také chránila jedno z největších skladů vojenského materiálu ve východní Evropě v Cobasne (Dura 2010, s. 6; Minzarari 2022).“

Na straně 50 slovo: „Shrnutí“

Na straně 53 slovo: „Obchod“

Na straně 52 citace: „(<https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/cs/content/prohloubena-komplexni-zona-volneho-obchodu-mezi-eu-moldavskem>)“

Na straně 54 část věty: „(VIZ TABULKA č.)“

A v případě citací u grafů/map/tabulek v textu **nemá** být v citaci slovo „převzato“/ „přejato“, jako je na straně 56.

- (převzato – Altunisik, Tanrisever 2018, s. 117) → (Altunisik, Tanrisever 2018, s. 117)
- (Převzato – Jervalidze, Rosner 2006, s. 43) → (Jervalidze, Rosner 2006, s. 43)
- (přejato Dzebisashvili et al., 2020, s. 43) → (Dzebisashvili et al., 2020, s. 43)

Na straně 73 nemá být tento text:

„Z práce vyplývá, že geoekonomický rozměr bezpečnosti a fungování mezinárodních vztahů je podstatný a měl by se blíže zkoumat. Práce navíc odhalila, že minimálně v post-sovětském prostoru již neplatí, že rozhodujícím vlivem jsou energetické suroviny a dodávky plynu, ale ruský skrytý vliv skrze korupční partnerství s místními elitami. Téma korupce se tak dostává z otázky lidské bezpečnosti a společenského dění na pozici významného ruského zahraničněpolitického nástroje, kterému by se měla věnovat politicky i akademicky větší pozornost.“